

СТАЛИНСКОЙ ТУЙОД

ЛЭДЗОНЫ УСТЬУСАСА ВКП(б) РК да РАЙИСПОЛКОМ

№ 91-2 (367)

Декабр 22 лун 1938 во

Газет петö тб-льсьын 10 №

Некущом строительной уж, некущом государственной уж, некущом плановой уж абу гогорвоана правильной учоттөг. А учот абу гогорвоана статистикатөг. Учот статистикатөг ниоті восков оз мун вождө.

И. Сталин

Отличная нуодны населениеялы Ставсоюзса перепіс

Советской правительство, населениеялы 1939 вога Ставсоюзса перепіс ялыс шудмын, обязыватö став советской да партийной организацииасос, став советской статистикаса работникясос, став советской партийной да непартийной большевикяслыс актив боевожа босыны тајб важной государственной делö восна дастысөмбө.

Социализм—сїб учот, неотчыд указыватліс В. И. Ленин. Учот правильной пуктытөг абу позанлун нуодны плановој социалистической хожајство. Торја ыжыд значеясе имеітö населениеялы учот, сїбдн мыла Советской Союзын јбз јавлајтчбны „медса ценной да медса решајущіеј капиталон (Сталин)

Населениеялы Ставсоюзса перепіс колб лоны нуодма образцовоја. Локтан перепіс дырјі не должен колны нїбтї морт. Енд морт ялыс колб бостны нач стöч сведенїејас, перепісөј листлөн став вопросјас куза. Тајб точной сведенїејасыс колб партијалы да правительстволы, медым нбшта буржыка планирујтны мїан промышленностыс да сельской хожајстволыс ужсб.

Великой социалистической революция шондї улын вблытбм дјасбн содб населениејлөн лыд, кушбм содбм ез-на тбды дндз некущом капиталистической страна. Вына социалистической промышленност коріс олбм выл профессияјас. Уна сурс ужалыс јбз, кодјас тбрыт вблыны чорнорабочбјасбн, талун лоины квалифіцированной мастерјасбн. Тбрытја стахановецјас, талун лоины техникјасбн, инженерјасбн. Всесоюзной перепіс народ олбмын тајб тбдчана веждбјассб должен петкбдлыны.

Та могыс колб быд счотчкылы, быд инструктор-контролорлы вбвыны суодн, населениеялы перепіс уж ялыс гогорвоедн, сознателнојдн. Счотчкјаслы, асланыс участокјасбд, колб вбчны подворной обход да обяснитны быд домохозяїны населениеялы перепіс нуодбм ялыс.

Населениеялы Ставсоюзса перепіс нуодан лун чїкбз-нын матысмїс. Колб пуктыны став вын, мед тајб лун кежлас вадбчныны тырбаслун-

он. Перепіс нуодны сбмын отлично вылб. Сы вылб вїдбдтөг, мы перепіс нуодан лун чїкбз-нын матысмїс, но районной УНХУ перепіс нуодыс кадрјас даслун ялыс точной материал дндз-на оз имеіт. Напрїмер, сїбд оз тбд кушбма мунб Петрунын да Ларванїгын счотчкјасос велбдбм.

Талунја лунбд подворной обход вбчбма сбмын-на кык сельсоветлөн. А бд каддыс абу-нын вожд. Колб по-мавны быд сельсовет улын подворной обход. Тундрын находїтчыс населениеясе дндз-на абу стбча выјаснитбма, абу тбдмалбма налыс олан местасб. Та могыс ем опасност, мыј оз-кб ло установїтбма бур свјаз тундровој населениејекбд, то најб вермасны колны перепіс, улыс кодбс лезны некыз оз поз.

Рай. УНХУ-лы (Грачев) колб торјбдны серјозной вниманїе да регыдја кадбн-жб бырбдны тајб существенной тырмытөмторјас-сб.

Населениеялы 1939 вога ставсоюзса перепіс должен лоны нуодма статистической наукајас стбча соблю-дајтбмдн. Тыр вербм лос шедбдбма сек, кор мїан перепіснөј кадрјас: народно-хожајственной учотын инспекторјас, инструктор-контролорјас, счотчкјас, советской, партийной да профсоюзной работникјас кучы-сасы тајб важной государственной делб бердас ыжыд серјозностбн.

Партийной, комсомольской, советской да став беспартийной большевикяслы колб јбсбдны революционной суслун, мед враждебной элементјас езвермыны торкавны перепіс успешной нуодбмлы. Та могыс колб развернитны агитационно-массовој уж, партийной, комсомольской советской да профсоюзной активбс тајб ужас кыскбмбн.

Перепісын участвујтс быд работниклы колб тышкасы перепіс успешнойа помалбм вбсна да став материалсб сдїтны сбмын отлично вылб. Вбчны ставсб, медым перепіс нуодны образцовоја, медым сылбн. петкбдласјасыс вблыны надежной подулбн социалистической планированиеялы, социализм вожд успешноја стрбїтбмлы.

ХРОНИКА

ССР Союзаса СНК вын-сбддїс М. И. Олонова ёртбс Путей сообщения Народној Комиссарбс полити-

ческой часть кузя вежыс-сбдн да пыртїс сїйбс НКПС коллегия составб. (ТАСС).

Лучшая свекловичница колхоза „Новая жизнь“ Ивановского района Уссурийской области (Приморский край) И. Е. Минаева собирает в этом году (по определению агронома) урожай свеклы в 300—340 цент. с га. Тов. Минаева—член сельсовета.

На снимке: Тов. И. Е. Минаева с выращенной свеклой.

УСАСА РК ВЛКСМ-лөн ВЫЛ СОСТАВ

ВЛКСМ Усаса V районной комсомольской конференция ббрїс ВЛКСМ райком пленумлыс выл состав, 21 мортыно.

Пленумса шленјас составб ббрїма: И. Т. Соколов, А. К. Мїшарїн, С. П. Ануфрїев, А. И. Мїхајлов, С. А. Соронїн, В. И. Федунев, В. С. Корзїн, П. С. Честерова, И. С. Терентьев, Ф. И. Кїм, Т. А. Попов,

И. К. Каракчїев да Је М. Канова јортјасос.

ВЛКСМ райкомлөн организационной пленум, бјуро-са шленјасбн ббрїс: И. Т. Соколов, С. П. Ануфрїев, А. И. Мїхајлов, А. К. Мїшарїн, М. М. Семјашкїн, С. А. Соронїн да Је М. Канова јортјасос.

ВЛКСМ райкомса секретарбн ббрїма И. Т. Соколов јортбс, политучоба от-делса јуралысбн М. М. Семјашкїн јортбс да пїонер отделса јуралысбн А. К. Мїшарїн јортбс.

ВЕЛІКОЈ ЛОТЧИК ПАМЕТ КУЗА

Кїнохроникалөн Московской студїја помалїс „Пам-јатї великого лотчика“ документальной филм вылын уж.

Филмлөн первоја жынјыс вїсталб Валерїј Павлович Чкаловлөн олан туј ялыс, сынбдыввса стїхїакбд сылбн героической тыш ялыс. Экран вылыс зрїтель азгас 1935 вога мај 2 лунб Фрунзе ыма центральной аеродром вылын Сталин јортлыс Чкаловкбд встреча, Москва—Чкалов остров лебзбмлыс старт да Москва—Северной полъус—Северная Америка грандиозной лебзбмлыс старт.

Уна кадрјас петкбдлбны Валерїј Павловичлыс Волга вылын, аслас рбфїнаын—Васїлјево Слободанн олбм.

Филм тбдмбдб Чкалов јортлбн, кызї СССР Верховной Советса депутатлбн, государственной деятельностбн.

Филмлөн мбд жынјыс петкбдлб всенародной траурлыс лунјас, великой лотчиклбн прахкбд Москваса ужалыс јбзлыс прощајтчбм, В. П. Чкаловбс збббм да Красной плбщад вылыс траурной мїтїнг.

(ТАСС).

Иранской печатьлөн Чкалов ёрт гибель кузя откликъяс

Бегеран 18. Став тегеранской газетъяс подробной публикуйтбны юбр Советской Союзаса Герой Чкалов ёрт гибель йылыс. Газетъяс сетбны великой

Советской Союзаса лётчик биографияыс даннойяс да лїдбны сїйб героической лїбзбылбмыслыс ыджыд тбдчанлун.

(ТАСС).

„Большевик“ колхозын ударникјас

„Большевик“ колхозыс стахановецјас, стахановка-јас, ударникјас да ударникајас честбн выполняјтбны партијалыс да правительстволыс решемїејассб да постановленїејассб. Колхозникјас да колхозницајас социордјысбмдн воїсны зевыжыд вербмјасбн да план-јас тырталбны 100 і вылб-жык прбчентјас вылб.

Животноводство к у а план тыртїсны 104 прбчент в ы л б. Животноводство план тыртбмын бур образец петкбдлб стахановка Фїлїппова Марїја Ивановна, кодї прїплод сохранибма 100% вылб. Коных-ударник В. Ф. Терентьев прїплод сертї план выполнитбма 110% вылб. Скбтбс картабн обеспечїтбма тырмы-мбн, кбнї бур образец петкбдлїс стахановец Павел Андр. Канев. Сїлос сујан план да мукбд пблбс план-јас сїз-жб тырталбма 100% вылб.

„Большевик“ колхозыс колхозникјас да колхозницајас бура мынталбны і государственной обязательствојас, кызї выпоставка, јай поставка, вурун да подоходной налогјас.

„Большевик“ колхозыс стахановецјас да ударник-јас полнбја уверенбс колхозбс вадбдны большевистскойбз, а колхозникјасос да колхозницајасос зажиточной олысјасбз.

Белајев.

Мутно-Материкса счотчкјаслыс чукбстчбмсб прїмїтам

Мї Колваса инструкторской участоке счотчкјас, Мутно-Материнской инструкторской участока счотчкјаслыс, 1939 вога населениеялы Ставсоюзса перепіс кежлб лбсбдчбм куза чукбстчбмсб, кодї јбзбдбма окружнбј да районной газетјас пыр, став пунктјасбн прїмїтам да кбсјам ас участока став помещенїејастї вбчны предварительной обход да помавны не јанвар 16 лунбз, а јанвар 14 лунбз.

Колваса инструкторской участоке счотчкјас Хатанзејскїј, Чїпанов, Хожаїнов да Мохте.

СССР-са Совнаркомын да ВКП(б) ЦК-ын

КОЛХОЗЯСЫН СӨМА ДОХОДЯС ЛУКЛОМ
ЫЛЫГ

Местнөй органьсаан да колхозьсаан воыс ходатайствожаскөд итөдын СССР-са Совнаркомлыс да ВКП(б) ЦК-лыс 1938 воа апрель 19-дө лунса шудмө вежом могыс СССР-са Совнарком да ВКП(б) ЦК шуисны: Выисөдны виму овмөс артел Прімернөй Уставлыс дыскыкөд статта тащөм ногөн:

„12. Артелдөн бостан сөма доходьсасыс артел:

а) медвоз мынтө государственстволы закондн установитөм налогьс, мынтө страховөй плателъс да мынтө денежнөй ссудалъс;

б) вөчө колана рөскодьс текушщөй производственнөй нуждалъс вылө, кызі: виму овмөс брудіелъс текушщөй ремонт, скөт лечитөм, вретелъсакөд тыш да с. в.

в) вевтө артеллыс админістративно - хожаьственнөй рөскодьс та вылө сөма доходьсасыс кык прөчент дорыс не унжык торіөдөмөн;

г) торіөдө средствоьс культурнөй нуждалъс вылө, кызі: колхознөй кадрьс дастөм, яслыьс, фетплошадкаьс котыртөм, радю лө-өдөм да с. в.

д) сөдтө артеллыс неделимөй фонд тащөм рөскодьс нудөдөм могыс: виму овмөс брудіелъс да скөт нөбөм вылө, стрөителнөй материалъсасыс мынтысөм вылө, стрөителство вылө бокыс медалөм ужалыелъс мынтысөм вылө.

Неделімөй фондъс сөдтөм могыс отчисленіелъс нудөдөны зерновөй районъсын дас кык прөчентыс не ещажык, но дас вит прөчентыс не унжык, технөическөй культуралъс вөфитан да животноводчөскөй районъсасын дас вит прөчентыс не ещажык да кыз прөчентыс не унжык артелса сөма доходьсасыс;

е) артелса сөма доходьсасыс став колөм суммасө артел јуклө артелса шленъс костын трудофенъс серті.

Став доходнөй поступленіелъсасыс быт гөжөдны артел доходө најө поступитан луныс не сорөнжык.

Кызі доходнөй поступленіелъсасыс вылө, сизі і средствоьс рөскодьтөм вылө артел правленіелдн вөчөд вогөгөрсө смета, коді лө вына сөмын артелса шленъс өгүвја собраніелдн вынөдөм бөрын.

Средствоьс рөскодьтөм правленіе вермө нудөны сөмын сизө статталъс куъа, кодъсөс урчитөма сметадн, —раскоднөй смета статтасын статтаө средствоьс правленіелдн аснаукөн вешталөм оз лезыс да статтасын статтаө средствоьс вужөдөм могыс правленіе должен корны разрешеніе общөй собраніелыс.

Колхозникъс общөй собраніелдн вынөдөм вогөгөрсө рөскоднөй сметаыс колхозса производственнөй нуждалъс вылө урожалыс видъсөс окончателнө выяснитөз правленіе вермө рөскодьтны сметадн урчитөм рөскодьсасыс 70 прөчентыс не унжык. Мукөд 30 прөчентыс колө резервын да рөскодьтөс сөмын урожалъс вылө видъс окончателнө выяснитөм да колхозникъс общөй собраніе решитөм бөрын.

Ассыс свободнөй денежнөй средствоьсө артел хранитө госбанкса аслас текушщөй щөт вылын либө сберкасасын. Текушщөй щөт вылыс спшитөм нудөсө сөмын артелса правленіе приказ серті, коді фејствителнөй артелса председателдн да щөтоводлөн кырым емлун дырјі.

Колхоз имени Ворошилова (Маркштадский район, АССР Немцев Поволжья) имеет овцеферму на 315 голов. Колхоз является кандидатом на Всесоюзную сельскохозяйственную выставку.

На снимке: Заведующий овцефермой Ф. Ф. Витерголт за осмотром барана „Прекос“.

Колхоз „Красный боец“ (Пятигорского района, Орджоникидзевского края) в мае этого года приобрел 5 тыс. инкубаторных цыплят породы „леггорн“. Теперь цыплята выращены.

На снимке: ударница птицефермы А. Т. Никулина за кормлением кур.

Италъанскөй печат оз миритчы

Италъанскөй „Релационі интернационале“ журнал јөздөс передовөй статта, кодөс сөма французскөй территоріалъс вылө италъанскөй прітазаніелъсасы. Статтаын төдчөдө, мыј Рим оз мун мекушөм уступкаьс вылө. Статтаын высказы-вайтчысөс предположеніе, мыј Франціа-кө оз сет мөрон требујтан территоріа, Италиадн лөб бостөма сјөс вынөн. Журнал выражајтө уверенность, мыј Италиа пырыс пыр-жө требујтө соответствующөй фејствіелъс, кодөс і подфержитас Германіа.

„Фашистскөй Италиадс создајтөма војна вылө,—гөжө журнал,—сјө тырвыјө убедитчөма, мыј Италиадн өнја врагөн јавлајтчө Французскөй республика.

(ТАСС).

Ф. Грачев

Устьусинскөй район кузи народнохожаьственнөй учотса инспектор

НАСЕЛЕНИЕЛЫ 1939 ВОСЯ СТАВСОЮЗСА ПЕРЕПИСЬКЕЖЛӨ ДАСЬ-ТЫСЬӨМ—ВСЕНАРОДНӨЙ ДЕЛӨ.

Населеніелы Ставсоюзса перепіс імеітө ыжыд значеніе мјан странаса став хожаьственнөй, культурнөй да політөическөй оломын.

Матысмө 1939 воа январ 17 лунса населеніелы Ставсоюзса перепіс. Тајө перепісыс ем всенароднөй государственнөй делө.

Перепіс кежлө образцовөја дастысөм котыртөм да нач точнөй ітогалъс полүчитөм вөсна тыш — кровнөй делө быд партіјнөй, комсомолскөй, профсоюзнөй советскөй организациалъсдн да став советскөй јөздөн.

ЦУНХУ-ын пукалыс народлөн презреннөй врагалъс вөчисны ставсө сы вылө, мед ескө 1937 воа перепіс орөдны, 1937 воа ставсоюзса перепіс өлі нудөдөма статөическөй наукалыс основаьсөс нарушајтөмөн. Тајө перепісыс ез петкөдлы социализм страналыс збыль оломсө 1939 воа перепіс должен лоны котыртөма сизі, мед петкөдлыны точнөй да правдөвөй картина советскөй страна оломыс.

Сиз-кө локтан перепісдөн образцовөй уж јавлајтчө вежнөйыс-важнөй делөдөн. Öнi мјан, Уса районлөн, перепіснөй рајонированіе, коді ем меда сущөственнөй јукөн перепіс котыртөмын, помалөма. Перепіс кежлө правдөвөја да аскадө дастысөмыс зев уна завіситө перепісдөн успех. Перепіс кежлө бура дастысөмөн сөмын мө вермам обеспечитны населеніелөс тырвыјө урчитөмөн да сек оз ло колөма перепісдөн өтө морт. Перепіс буржыка нудөдөм могыс районлөн территоріа јуклөма кујим перепіснөй өтдел вылө. Инвалиднөй домъсасын, шојчан керкаъсасын, санаторіаъсасын, дөгскөй домъсасын, перепіс кутас мунсыны өтк лун чөж, асланыс учреждөніелыс выдөлитөм счөтчөкөн.

Населеніелы Ставсоюзса перепіс кывкутана да важнөй делө. Колө перепіснөй делө бура төдыскадр: перепіснөй өтделса

завөдушщөйъс, инструктор-көнтрөлоръс да счөтчөкъс. Та могыс нархоз-учөтөн вөлі котыртөма кадръсөс велөдөм куъа да налыс знаніелъсөс прөверитөм куъа инструктажъс.

Инструктор-көнтрөлоръс-лы, счөтчөкъсасы ас сајаныс колө чувөстүјтны ыжыд кывкутөм, либө најө вөчөны всенароднөй делө, государственнөй делө. Сто чөа велөдны перепіс нудөдөм куъа инструкціа, кужны заполюјтны перепіснөй лист. Музылөгн нудөны массово-разъяснителнөй уж перепісдөн государственнөй, важнөй значеніея делө јылыс.

Колө разъяснителнөй уж нудөдөмө кыскыны партіјнөй да советскөй активөс—агітаторъсөс, пропагандистъсөс, бесөдчөкъсөс, кодъс аснысөс петкөдлісны Верховнөй Советъсөс бөрүсөмъсасын избөрателнөй кампаніе дырјі. Налөн чукөртчөс гуллавтөм опыт, кодөс колө мјанлы испөлузүтны.

Перепіс нудөыс работникъс асланыс кө вылын кутасын імеитны специалнөй удөстөвереніелъс. Тајө удөстөвереніе серті сөкт-советъс, колхозъс да почтовөй советскөй станціаъс некушөдм өчөредтөг перепіснөй персоналлы должен бетны, кушөм ем, средство передвөженіелъс. Тајө ем правітелстволөн индөдъс, кодөс должен лоны пөртөма олодө, кывшутөг, либө тајө делөыс вескөдөма перепіс буржыка нудөдөм вылө.

Народлөн врагалъс, троцкөстско-бухаринскөй југөдлөм группалөн коласъс мөдасын быдногыс сујыны да торкавны перепіс успешнөја нудөдөмы.

Партіјнөй, комсомолскөй да став советскөй јөзлы колө вөвсыны сусөн. Вөвсыны вражөскөй элементъсөс разоблачөйтөмын решөителнөйдн, не лезны, сујны пөж нырысөс мјан государственнөй ужө.

Колхозъсасын годөвөй отчөтъс составлајтөм

СССР-са Наркомъем вынөсөдөс колхозъсасын годөвөй отчөтъс составлајтөмлыс пөрадок да срокъс. Колхозъсасы правленіелъс долженө помавны годөвөй отчөтъс составлајтөм, а колхозъсасы ревизіоннөй комиссіаъс—колхозлөн став хожаьственнөй фејствителныс полнөй документалнөй реві-

зіа нудөдөм не сорөнжык 1939 воа январ 10 луныс. Январ 17 луныс не сорөнжык отчөт должен лоны вөдлалөма да вынөдөдөма колхозникъсдн общөй собраніе вылын колхозса шленъс пөыс кык көймөд јукөныс не ещажыкөн прөсутствүјтөм дырјі.

(ТАСС).

Китајскөй да индіјскөй мор'акъс өткажитчөсны Жапоніаө вооруженіелъс нудөмыс

Мор'акъсдн китајскөй команда өткажитчөс парөходөс обслуживајтөмыс, коді (парөходыс) мөдөдчө Англіясаан Жапоніаө военнөй матросъсдн. Мор'акъсасы китајскөй комадөс шудма вөлі вежны индөйскөдн. Тајө пас улын индіјскөй мор'акъс сиз-жө өткажитчөсны сизө парөходөс обслуживајтөмыс.

Тувсов көза кежлө кӱдысјас дагтӱм

Странаса сурс колхозјас, кодјас тыртисны нан заго товитан план, помалӱны зерновӱ да бобовӱ културајаслыс кӱдысјас да страхӱвӱ фондјас пуктӱм. Кабарџино-Балкарјаын, Чувашијаын да Краснодарскӱ крајын кӱдыс пуктан планјас тыртӱма содтӱдӱн. Помалӱны кӱдысјас пуктӱм Кировскӱ, Вологодскӱ, Ростовскӱ да Тулскӱ областјасса колхозјас. Обшчесојузнӱ план декабр тӱлыс заводитчиг кежлӱ тыртӱма 73 прӱцент вылӱ —10 прӱцент вылӱ унжык, колӱм воын тајд-жӱ кад кежлӱ сертӱ. Колчӱдны Омскӱ, Читинскӱ да уна мукӱд областјасса колхозјас, кодјас, бур урожај вылӱ вӱдӱдтӱг, кӱдысјас пуктисны сӱмын-на кӱдны колм сертӱ жынсӱ.

Локтан восан странаса став колхозјас да совхозјас долженӱс вужны дорыв сортӱвӱ кӱдысӱн кӱдӱмӱ. Бура котыртӱма кӱдысјас дагтӱм Крымскӱ республикаын. Тани зерновӱ да бобовӱ културајаслыс кӱдыс пуктан план тыртӱма 114 прӱцент вылӱ, та дырји 92 прӱцентсӱ — сортӱвӱ кӱдысјасӱн. Крымса колхозјасын жын дорыс унжык кӱдысӱс лездӱма-нын триерјас пыр. Колчӱдны Архангельскӱ, Ивановскӱ, Иркутскӱ, Читинскӱ да Ярославскӱ областјас. Наӱн пуктӱм кӱдысјаслӱн обшчӱ лыд пын сортӱвӱ кӱдысјас жын дорыс ещажык.

(ТАСС).

НКВД БЕРДСА ПАРТОРГАНИЗАЦИЈА ТЫШКАГӱ ПАРТИЈНӱ УЖ ОБРАЗЦОВӱЈА ПУКТӱМ ВӱСНА

ВКП(б) Рајком неважӱн кывзис НКВД бердса первӱчӱ партијнӱ организацијалыс отчет. Отчетнӱ период дырса ужсӱ ВКП(б) Рајком признајтис удовлетворительнӱдӱн. Парторганизација ыжыд уж вӱчӱс честнӱдӱ, Ленин-Сталин партијалы преданнӱдӱ жӱзӱс ВКП(б) радјасӱ кыскӱм куза.

Отчетнӱ период кастын парторганизацијадн партијаӱ примӱтӱма 4 мортӱс, ВКП(б) шленӱ кандидатӱн 8 мортӱс да сочувствујушщӱдӱн 2 мортӱс. Тајд парторганизација ыжыд вермӱмсӱ шедӱдӱс аслас упорнӱдӱ уждн. Таыс тыдалӱ, мы парторганизација занимајтчис беспартијнӱ большевикјаскӱд да кыскис најӱс аслас радӱ.

Коммунистјас пӱвсын абу омбла пуктӱма партијно-воспитательнӱдӱ уж, парторганизацијалыс отчет. Отчетнӱ период дырса ужсӱ ВКП(б) Рајком признајтис удовлетворительнӱдӱн. Парторганизација ыжыд уж вӱчӱс честнӱдӱ, Ленин-Сталин партијалы преданнӱдӱ жӱзӱс ВКП(б) радјасӱ кыскӱм куза.

Бур состојанијеын и партијнӱ хожајство, бура пуктӱма учот, протоколјас да

мукӱд партдокументјас оформлајтчыны образцовја, став делӱјасыс храничыны бура.

Парторганизација ыжыд отсӱг сетис комсомольскӱ организацијалы. Ыжыд уж вӱчӱма Верховнӱдӱ Советјасӱ бӱрјисӱмјасын.

Но вермӱмјаскӱд ӱтщӱдн парторганизацијадн емдс неыжыд пробелјас. Партијнӱ бытын встречајтчыны недисциплированностлӱн элементјас (Коржев), бӱрја кадӱ лӱчӱдӱс агитационнӱдӱ уж сылы торјдӱдм участокын. Тырмытӱма сетӱны отсӱг техническӱ да производственнӱдӱ велӱдчымын.

НКВД бердса парторганизација аслас ужын шедӱдӱс ыжыд вермӱмјас. Некушӱм сомненије абу, мы парторганизација ассыс вылӱ индӱм тырмытӱмторјасӱ тӱд вылӱ бостӱдӱн да тајд вермӱмјасӱс закрепитӱдӱн, нӱшта јонжыка кукас тышкасны партијнӱ организацијалыс уж бурмӱдӱм вӱсна.

Парторганизацијалыс везын сулалӱ могӱн—партијнӱ пропагандалыс уж колана вылнаӱ пуктӱмдӱн, заводитны ВКП(б)-лыс исторја глукӱдја изучајтны. Колана вниманије торјдӱдны ВКП(б) радјасӱ честнӱдӱ, преданнӱдӱ беспартијнӱдӱ большевикјасӱс кыскӱм вылӱ.

ВКП(б) ЦК февралско-мартовскӱ, январскӱ пленумјаслыс решенијесӱс да Сталин јортлыс указанијесӱс олӱмдӱ пӱртӱмдӱн, паскыд массаӱс народ врагјаскӱд тышкасӱм вылӱ да вредительстволыс последствиејас бырӱдӱм вылӱ мобилзујтӱмкӱд јитӱдын, закрепитны агитационно-массовдӱ ужлыс опыт, кодӱ вӱлӱ чӱдӱсӱма Верховнӱдӱ советјас бӱрјисӱг дырји, јтны агитационно-массовдӱ уж хожајственнӱдӱ могјаскӱд.

Виӱдны кӱзыд керкаын

Усаса рајсојуздн обшчежитијеын рабочӱјаслы олӱм вылӱ абу лӱсӱдӱма условијејас. Тајд помещениелӱн комнатајас зев кӱчыдӱс, абу весиг кык пӱвса ӱшинјас. Рабочӱјаслӱн абуӱс матрајас, одејалјас, јурлӱсјас.

Рајсојузса вескӱдлысјас тӱдӱдны став тајд безобразјесӱ, но рабочӱјас вӱсна оз петкӱдлыны некушӱм тӱждлун. Н.

ТОМ МУЗЫКАНТЈАС-ЛӱН КОЛХОЗНӱ ШКОЛА

Хмелевскӱ рајонса (Одесскӱ област) Глодосак сиктын ужалӱ детскӱ колхознӱ музыкалнӱ школа. Тани 130 колхознӱ челаӱд велӱдчыны ворсны рајалдн да мукӱд инструментјасӱн.

Музыкалнӱ школа вындн рајонын частӱ вӱчавсӱны массовдӱ вечерјас, концертјас. (ТАСС).

В Воронежском училище Связи состоялось отчетно-выборное собрание комсомольской организации.

На снимке: Комсомольцы—участники собрания во время перерыва. Слева направо: Курсанты В. П. Иванов, Ф. Ф. Прокопенко, Т. Ф. Прокофьев, Н. В. Кадикин и И. В. Юдин. Фото Б. Антифеева

(Прессклише).

Актор Щепкин—роч народлӱн вервӱдӱ пи (Чужӱмлы 150 во тырӱм куза)

Гениалнӱ роч актер Михаил Семенович Щепкин чужлис 1738 во са јанвар 17 лунӱ. Крепостнӱдӱн пи, ачыс крепостнӱдӱ, сӱдӱ азис да испытајтис ас вылын ставгыотсӱ крепостническӱ режимлыс. „Актор записјасын“ Щепкин вӱсӱмдн да возмушчениједн рассказывалтӱ, кызи крепостнӱдӱјасӱс помещицјас угнетатисны.

Щепкин бура тӱдӱс роч олӱм, сӱдӱ изучајтис роч олӱмсӱ, кызи ачыс выражајтис „лакејсан дворчӱд“. Сӱдӱ вермис получитны куцӱмкӱ тӱдӱмлун, кӱт ескдн крепостнӱдӱ пијанлы 3 классыс воӱд велӱдчан право ез вӱв.

Школнӱдӱ возрастын Щепкинлӱн обнаружитчисны неџужиннӱдӱ способностјас актерскӱ ремеслод. Помешч

шчӱк дворнаын лыдчысӱмдн, сӱдӱ кыч-кӱ пырис крепостнӱдӱ Барсов оброчнӱ группад актер местад. Не сӱмын крепостнӱдӱ, но и вӱлнӱдӱ актерјасӱс помещицјас ез лыдчыны јӱзӱдн. Артистјасӱс, кулӱм бӱрын, зѱбалисны аз класбшшејас вылӱ, а најӱд ӱграда сӱдӱ, кызи самоубијецјасӱс да „некрешченнӱдӱјасӱс“.

Тајд условијејасын Щепкин став вындн сетис театрӱ. Сылы зев сӱкыда удајтчис помещицкыс корны разрешеније, карјас кузта труппадн ветлӱм вылӱ. ӱдӱдӱ том артист бостис слава.

Тајд кадӱ театралнӱ искусстволдн уровеньыс вӱлӱ зев улын. Сценајас вылын мунисны пустӱд, содержанијетӱм пјесајас. Артистјас

ез петкӱдлыны збыл олӱмсӱ, ворсисны натанутӱја, нејестественнӱдӱ, некод ез сорнит обычнӱдӱ гӱлӱсӱн. Кывјас произноситчисны кыз поӱд горажык да частӱ сопровождатчылыс нелепӱд жестјасӱн.

Щепкин вӱчӱс целӱд револуција театрын, објавитис пӱшцадатӱм тыш, актерјас ворсӱм ходулносткӱд да напышченносткӱд. Сӱдӱ виставлис ас јортјасыслы, мы сцена оз раѱет мјортвӱдјинаӱс. „Сылы сет ловја мортӱс да ловја не сӱмын тушанас, а медым сӱдӱ олӱс јурнас и сӱлӱмнас“.

Сценајас вылын Щепкин ворсис правдӱвӱдја, прӱстӱја, искреннӱдја, имеитис потрасајушщӱдӱ вермӱм. Щепкин талантлӱн поклонникјас решитисны актерсӱс выкупитны неволаыс. Помешчӱк Волхешшејилӱн вӱдӱва корис Щепкинлыс сещӱм сумма, кодӱс некор ез удајтчыв ӱктыны публика пӱвсыс. Гениалнӱ артист

окажитчис вузалӱмадн княз Репкинлы. ӱти неволаыс Щепкин сурис мӱд неволаӱ. Кујим во колӱм мысти Щепкинлы удајтчис выкупитчыны „покровитель искусство“ сӱјател Репкин ордыс.

Щепкинлӱн славаыс быдмис. Сӱдӱ сурӱ Москвад, ичӱт театр сцена вылӱ, кӱни ужалис 40 во. Щепкин создајтис уна вунӱдтӱм образјас роч да иностранныдӱ актерјаслӱн пјесајасын. Гогол „Ревизор“ комѱијаын Щепкинлӱн городничӱлыс создајтӱм образ—ыжыд вклад театралнӱдӱ искусствод. Щепкин дружитчӱма аслас эпохын воынмуныс јӱзкӱд Герценкӱд, Белинскијкӱд, великӱд роч појет Пушкинкӱд, украинскӱд појет Тарас Шевченкокӱд.

Щепкин петкӱдлӱс сцена вылын ас елоха дырса олӱмсӱ сещӱмдн, кушӱм сӱдӱ вӱлӱ збылысӱс. Щепкинлӱн лӱсӱдӱм образјас, сцена вылын будитисны лӱдлун тупдӱ, бесчеловечнӱдӱ

крепостнӱдӱ режимлы да царскӱд режимлы. Кувтӱдӱс М. С. Щепкин ез коллы сцена.

Влјанијеыс Щепкинлӱн роч театр вылӱ вӱлӱ зев ыжыд, сӱдӱ быдтис актерјаслыс ыжыд поколенје. Щепкинскӱ завет вылын быдмис да развивајтчис Московскӱд јчет театр. 35 во мысти, Щепкин кулӱм бӱрын, Москваын кыптис театр, кӱни актерјас жужыда исползујтисны творческӱд заветјасӱс Щепкинлыс—простота да искусство дорӱ помтӱм раѱеттӱмлун. Сӱдӱ вӱлӱ Московскӱд Художественнӱдӱ Академическӱд театрынктордн, кодлыс 40-ӱд во тырӱмсӱ неважӱн празнујтис советскӱд страна.

Актор Щепкин вӱлӱ и колӱ прӱмердн ас делӱјасын самоотверженнӱдӱ служитӱмыс. Советскӱд јӱз лыдӱд сыын артистсӱс и мортӱс, роч јӱзлыс вернӱдӱ лӱдс.

И. Родӱн.

САМОТВЕР- ЖЕННОСТЛӨН ЕПИЗОДЖАС

Санитарној авиацијалон пилот Пилипенко јорт да врач Жирнов јорт Актубинскан пшті быд лун лебзывлөны Актубинскөј областса торја аулжас да сиктјас, медым оказитны ужалыс јөзлы срочној медицинскөј отсөг. Бөрја 8 төлысын пилот да врач вөчисны 288 лебзылм.

Со налөн быдлуња самоотверженној ужјас шыс өтк эпизод: Кос—Истекасан телеграфирүјтисны, мы „Большевик“ колхозын Н. колхозничалон сөкыд рөјас да требүјтчө срочној отсөг. 27 градус кызыд выдө вөчөдтөг, Пилипенко да Жирнов јортјас пырыс-пыржө лебисны коранинө.

Тажө колхозлыс поселоксө вөлі жужыда тыртөма лымјөн. Самолот пукөмлы угрожајтис аваріјадн. Но тајө ез сувтөд пилотс да врачөс. Плошадка бөрјөмдн Пилипенко јорт блестящөја пукөдөс самолет. Операција вөчөмдн Жирнов јорт спаситис олдөмсө колхозничалыс.

(ТАСС).

США-ын выд диріжабл

США-са морскөј министрстволон выд жыдыс ыжыд нежостскөј типа диріжабл „К-2“ вөчис 800 километр расстојаніе лебзылм, сійө расстојаніесө лебис 8 час 25 минут чөжөн. Диріжабл імеітө кузтасө 73,8 метра, објомыс 404 кубическөј фут, сійөс наполнитөма гелиј газон. Гондолон укрепленіе стальнөј, төранлуныс 8 морт. Диріжабл лебзылмдн максималној дальностыс 3200 километр. Диріжабл назначитөма учебној да разведывательној целјас выдө.

(ТАСС).

Англіјаын подростокјасөс эксплоатирујтөм

Англіјаса уголној промышленностилөн подземној ужјас вылын занатөс 18 арысыс томжык подростокјас 73 сурс морт. Труд охранајтөм куза меропріјатіејас абутөм вөјдөс сетчө, мы уна подростокјас лөны несчастној случајаслөн жертвајасөн. Бөрја 3 воөн англіјаса уголној шахтајасын погібнитисны 119 подросток. 1935-36 војас чөжөн пöлучитисны раненіе 22.772 подросток. Бөрја 20 во чөжөн англіјаса уголној промышленностин пöлучитисны увечіе 3 миллион морт.

(ТАСС).

В Воронежском медицинском институте закончились выпускные экзамены. Звание врачей получили 150 человек. Многие из окончивших институт получили назначение в окраинные районы страны.

На снимке: Врачи комсомольцы (слева направо) П. А. Самосудова, Н. И. Величковская и П. Г. Кочеров, получившие звание врачей и едушие на практическую работу на Дальний Восток. Фото Б. Антюфеева. (Прессклише).

Валеріј Павлович Чкаловлөн памјат куза

Москва, декабр 19. Политическөј литературалон государственној издателство лејис печатыс брош'ура „Валеріј Павлович Чкалов“. Сіјө содержитө мјан кадса великөј лотчиклөн гібел жылыс правительственнөј сообщеніе, ССР Союзса Цвнаркомлөн да ВКП(б) ЦКлөн соболезнованіе. Ыжыд интерес представляјтө брош'ураын Валеріј Чкаловлөн поместитөм статја. „Міјан трасполарныј рејс“.

В. І. Ленин німа Ставсоюзса бібліотекалөн централној лыдысан залын аскі воссас В. П. Чкаловлы сөйм выставка. Писменној, газетној, фото-иллюстрационној материалјас, кнігајас да брош'урајас висталөны лотчик—большевиклыс замечательнөј олдөм да деятелност жылыс.

(ТАСС).

ФАФФОР ВЫЛЫН ВАЛЕРІЈ ПАВЛОВІЧ ЧКАЛОВЛӨН ПОРТРЕТ

„Правда“ газет німа Тулскөј фарфуровөј завод (Орехово-Зуевскіј район, Московскөј област) заводітис леңны мјан кадса великөј лотчик В. П. Чкаловлөн портретөн фарфуровөј изделіејас.

Сталинскөј авиацијаса богатырлыс портрет гижөны художник Прохоров јорт да мукөдјас.

(ТАСС).

Всеобщцөј Конфедерација трудаса адміністративној комиссіјалөн шуөм

Декабр 14 лунө Паріжын Всеобщцөј Конфедерација трудаса адміністративној комиссіјалөн вөлі заседаңыје. Комиссіја шуис аслас тыр солидарностиа предложеніејөн шыөдчыны Тунысса да Корсікаса ужалыс населеніе да профсоюзној организацијајас дінө фашистскөј Италијадн најө территория выдө прітазаніејаскөд јитөдын.

Адміністративној комиссіјад аслас бјуролы шөктис примитны мерајас СШ А-са, Англіјаса да Франціјаса профсоюзној организацијајасса представителјаслыс конференціја чукөртөм куза, медым определатны общцөјпозиціја да вөчны план өтласа дејствіејас выдө международној положеніејас

ын сложнөј обстановка јитөдын.

Репрессіјалы паныд выступитөмдн, мыјө подвергајтчөны Франціјаса ужалыс јөз, најө предјавлајтөны чрезвычайној мерајаслы паныд массөвөј протестјас. Адміністративној комиссіја требүјтө дугөдны рабочөјјасөс преследүјтөм, кодјас (рабочөјјас) участвүјтисны нојабр 30 лунө всеобщцөј забастовкаын. Комиссіја шуис сетны авансөн конфедерација трудалөн взаимопомощіи кассалы өтк миллион франк—Ужалыс јөзлы поддејжка сетөм выдө, кодјас подвергајтчөны репрессіјасө да преследованіесө.

(ТАСС).

Фашистскөј турмајасын ужасјас

Испанскөј республиканскөј боецјас, кодјас вөліны Франколөн пленны, висталөны фашистскөј турмајаслөн ужасјас жылыс. Саланкіса военној турмаын, кодөс расчитајтөма 200 мортлы, нзходитчөны 1200 зак-

лучонној, а Сарагосса турмаын, кодөс расчитајтөма 300 мортлы—2700 морт. Заклучоннојјас получајтөны лунөн 100 грамм локнан. Просмотрјас дырјі пленнојјасөс шөбөны. (ТАСС).

ПОЗМОГОВЛӨН „ГИГИЕНІЧНОСТ“

Устусаса селмагын вузасыс Позмогов јорт аслас ужын сөстөмлун нөтө озсоблудајт. Сіјө прөдуктајас—нанјас, кöлачјас веситө кушөм-сурө лаксан төварјас—мајтөг веситөм бөрын кісө мыскытөг ні чышкытөг, сы выдө вөчөдтөг,

мыј ас дінас матын өшаля сөстөм полотенце. Позмоговлөн ташөм некультурноја вузасөмөсыс пырыспыржө колө өвсыны да советскөј нөбасыјасөс обслуживајтны налы колөм серті.

Высоцкіј.

ЛАТВИСКӨЈ ПЕЧАТ ЧКАЛОВ ЖЫЛЫС

Рига, декабр 19. Латвискөј газетјас „Јаунаказинка“, „Брива земен“ да „Pīd“ поместитисны Советскөј Союзса Герөј Валеріј Павлович Чкалов јортлөн гібел жылыс подробној јүбрјас. Газетјас гижөны, мыј Чкалов мевоцзаыс лебзыс Војыв полусөд да вөјдөны

сылыс фактическөј даннөјјас, көні пасысөб храброст да ыжыд популярност. Газетјас сизжө јүбртөны кыці СССР Верховној Советса депутатлыс страна-са политическөј олдөмын сійө активноја участвүјтөм жылыс.

(ТАСС).

Кігајса фронтјас вылын

Военној дејствіејас луныв Кітајө вужөдөмдн, японскөј арміја кујис бостны странаса тајө частыс ыжыд кар—Кантон.

Кантонөс некымын лун бостөм мысөтө јапонөцјаслы удајгчис бостны, Централној Кітајын, Ухан р а ј о н. Уханөн шуөд кујим карлөн район: Ханкоу, Учана да Ханјана, кодјас расположитчөмаөс Јанцзы ју берег вылын, јорта-јорткөд сөсөдынөс. Уханөс бостөм сувитөс јапонөцјаслы зөв дөнаөдн да ыжыд усөліејөн. Ухан дорын тышјас кысөсисны 5 төлыс чөж. Тајө тышјасын японскөј војска воштис вөјдөмадн да ранитөмадн 300 сурс морт.

Јапонөцјасөн Кантонөс да Уханөс бостөм оз чукөст Кітајын общцөј военној дејствіејас мунөмлы вежөм. Кітај—ыжыд страна, көні олдө 420 миллион олыс. Кітајскөј народ імеітөд гумлавтөм позанлуңјас успешноја војна продолжајтөм выдө. Кітајскөј великөј народ тышын сохрөнајтө ассыс јединство да вөласө, сійө побөдитөм.

Военној дејствіејасын нужмөм да фронтлөн линіја паскалөм выдөно Кітајлы, а погубно Јапоніјалы. Японскөј военшціна укөдчөс Кітај вылө јона дастысөм бөрын, пөјјасөз вооружитчөмдн. Мөдарө, Кітај сувтис војнаө дастыстөг да рөч. Сөмын вооружонној тыш мунөдн чукөртчө да јонмө кітајскөј народлөн јединство да калитчис јединөј кітајскөј арміја. Төлысыс-төлысө Кітајын војна лөд

јонжыкөн. Шөш кыптөны і хожајственној да военној сөкыдлуңјас японскөј военшціналөн. Японіјалөн хожајство істошцітчөма. Японскөј арміја тылын век јонжыка і јонжыка дејствүјтөны кітајскөј партизанјаслөн отр'адјас.

Кантонлөн да Уханлөн усөм сөмын јонмөдөс кітајскөј народлыс вөласө захватчыјаскөд да порабөвителјаскөд сопровитвеніе выдө. Кітајскөј газет а „Саотанбао“, коді јитчөма военној кругјаскөд, гижис Кантон усөм бөрын: Мі імеітам тырмымөн военној снаряженіејас да продоволствіејас, медым нубдны дыр нужалана војна. Јеслыкө-кө кодкө-лөбө шуас, мыј мјан мненіе выеті оптимическөј, мі петкөдлам примөр вылын Советскөј Союзсө. Иностранној державаясөн гөлмөдөма да блокирујтөма, Октабрскөј революціја бөрын, Советскөј Союз шөдөдөс независимост да вөјис агрессорјаслы пораженіе. Рөчөе мі абу состојаніејөныс шөдөдөс сійөс-жө. Мі озырыс-озыр јестественној ресурсјасөн да мјан народ јединствоөн.

Таці, Советскөј Союзлөн примөр вөдохновлајтө мукөд странајасса народјасөс, чужеземној захватчыјаскөд да порабөвителјаскөд тыш выдө.

Н. Федоров.

Ответственној редактор

—А. ВОКУЈЕВ.